

ŻYCIE NOWOGRÓDZKIE

PISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.
Wychodzi codziennie.

Adres: Redakcji i Administracji
NOWOGRÓDEK, ul. 3-go, maja Nr. 1.
Telefony Nr. 75, 100
CZYNNA CODZIENNIE z wyjątkiem świąt
od godz. 11 rano do godz. 2 w nocy.
CENA PRENUMERATY miesięcznie 2.40
z odnośnikiem do domu 2.80
CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 30 gr., w tekście
(przed kłódką) 40 gr., za tekstem 15 gr. za milimetr
jednoszpaltowy, drobne za wyraz 10 gr., posady
i prace poszukiwane po 5 gr. za wyraz.
Fantazjone i tabele o 50% drożej.

Komitet Obywat. II. Marszu Szlakiem Świteziańskim

21 i 22 lipca 1928 r.
Pod protektorem J. W. P. Beczkowicza
Wojewody Nowogródzkiego

odbędzie się na trasie:
BARANOWICZE - WALÓWKA - NOWOGRÓDEK
(58 km.)

Wielkie Zawody Pieszce

noszące nazwę:
II Marsz Strzelecki Szlakiem Świteziańskim

Udział w zawodach wezmą:
Drużyny Wojska, Zw. Strzeleckiego, wszystkich
organizacji W. F. i P. W., Klubów sportowych i t. d.

Program Zawodów:
Dnia 21 start w Baranowiczach (Pomnik Nie-
znanego Żołnierza) o godz. 5-jej rano.
Dnia 22 start w Walówce o godz. 8-jej rano.
Zgłoszenia drużyn kierować do Komendy Okrę-
gu Związku Strz.

W przeddzień zawodów pieszych dn. 20 lipca b. r.
odbędzie się w Baranowiczach

Wielkie Zawody Kolarskie

Program:
1) Konkurencja dla panów 15 km.
2) Konkurencja dla pań 6 km.
Zgłoszenia kierować do Komendy Okręgu Zwią-
zku Strzeleckiego.

Świteziańskim szlakiem

Za dwa tygodnie staną na starcie w Baranowiczach drużyny zawodników, które świteziańskim szlakiem podążą do mety w Nowogródku.

Jak w roku zeszłym tak obecnie społeczeństwo winno okazać swe zainteresowanie dla tego święta sportowego, w którym udział wezmą zawodnicy z całego województwa nowogródzkiego.

Wzmocniona walka obyt i trudniejsze jej warunki wymagają, aby społeczeństwo składało się z jednostek zdrowych — zaproszonych do walki. Tylko bowiem społeczeństwo silne fizycznie może wygrać walkę ekonomiczną. To też wszędzie na Zachodzie korzeni się idea sportu bardzo intensywnie, zaprawia się młodzież do gier sportowych, które hartują ducha i wzmacniają siły fizyczne. U nas ruch ten ogarnia coraz mocniej społeczeństwo, się mnożą więc coraz bardziej zastępy tych, którzy sporty uprawiają. Każdorazowe zawody mają podwójne znaczenie. Z jednej strony są egzaminem wyników pracy sportowej za pewien okres, z drugiej zaś są szkołą szlachetnego współzawodnictwa i dążenia do osiągnięcia najlepszych wyników.

W ubiegłym roku zawody w Marszu Świteziańskim zgromadziły 13 drużyn zawodników — w obecnym zaś zgłoszonych jest 35 drużyn, świadczy to, że zainteresowanie sportem pieszym z

każdym rokiem wzrasta, co jest bardzo pocieszającym objawem. Niewątpliwie też przebieg tegorocznego marszu szlakiem świteziańskim nabierze cech manifestacji, która zamieni się w święto sportowe Ziemi Nowogródzkiej. Komitet, pod przewodnictwem Wicewojewody Godlewskiego, tegorocznego marszu Szlakiem Świteziańskim poczynił wszelkie przygotowania, które zapewniają powodzenie tej imprezie sportowej. Zawodnicy wyruszą z Baranowicz, w sobotę dnia 21 lipca o godz. 5 rano z pod pomnika Nieznanego Żołnierza. Droga prowadzi przez Stawowice, Horodyszcze, Walówkę do Nowogródka. Północnie w Walówce, skąd zawodnicy wyruszą w niedzielę dnia 22 lipca o godzinie 8 rano. Trasa marszu wynosi 58 km. Komitet przygotował cały szereg cennych nagród dla zwycięzców, w zawodach. Wzdłuż drogi czekać będzie nad zdrowiem zawodników Komisja lekarska.

W Nowogródku po przebyciu do mety nastąpi uroczyste wręczenie nagród zwycięzcom. Miasto zostanie pięknie udekorowane festonami i chorągiewkami o barwach państwowych, prócz tego zaś zostanie wzniesiona brama triumfalna. Nowogródek niewątpliwie zechce uczcić zwycięzców dekorując domy i biorąc tłumny udział w uroczystości wręczenia nagród.

Francja i Stany Zjednoczone na straży pokoju światowego

PARYŻ (PAT) 8.VII. Z okazji święta narodowego Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej Prezydent Doumergue wysłał do Prezydenta Coolidge'a depeszę z życzeniami, w której podkreśla, iż wspólna przeszłość Francji i Stanów Zjednoczonych wytworzyła między temi dwoma państwami przyjaźń, której nie zamącić nie może; przyjaźń ta,

jako żywa aktywna siła przyczyni się niewątpliwie do powodzenia wielkiej akcji utrwalenia pokoju światowego na trwałych podstawach.

Prezydent Coolidge w odpowiedzi nadesłał depeszę z podziękowaniami, w której podkreślił wysiłki obu narodów na drodze pokoju światowego.

Zaszczyty esperanckie dla Leo Belmonta

PARYŻ (PAT) 8.VII. Akademia esperantystów w Paryżu, będąca naczelna instytucja esperancka powołała na nowego członka Leo Belmonta, gorącego propagatora esperanta i tłumacza na ten język całego szeregu arcydzieł literatury pol-

skiej, a między innymi poezji Mickiewicza, Słowackiego, Kopcińskiego, Kasprzowicza i Norwida.

Jednocześnie hiszpański instytut esperancki w Madrycie nadał Leo Belmontowi tytuł członka honorowego.

Strzelanina na ulicach stolicy Bułgarii

SOFJA (PAT) 8.VII. Wczoraj o godz. 12-jej w nocy trzej nieznanymi osobami zasypani strzałami dwóch nieznanymi ludźmi. Jeden z nich padł trupem na miejscu, drugiego ciężko raniono przewieziono do szpitala,

gdzie zmarł nie odzyskawszy przytomności.

Wszyscy trzej mordercy zbiegli. Przeprowadzone dochodzenie wykazało, iż zmarły w szpitalu był gen. Protogorow.

350 lat Uniwersytetu Stefana Batorego

WILNO, (PAT.) VII. W związku z nadchodzącą rocznicą 350-lecia Wszechnicy Stefana Batorego, Senat Uniwersytetu wydał komunikat, w którym zaznacza, że rocznica może być obchodzona zarówno w bieżącym roku, jak w 1929 r. ze względu na to, że w roku przyszłym rocznica 350-ciulecia Wszechnicy zbiegnie się z rocznicą 10-cio-

lecia wskrzeszenia Uniwersytetu Stefana Batorego, uroczystości odbędą się w 1929 r.

Dla uświetnienia obchodu zostanie wydana księga pamiątkowa, w pierwszej części której znajdzie się przyczynki i studia z dzieł dawnej Wszechnicy, a w drugiej części życie i działalność wskrzeszonego w 1919 r. Uniwersytetu Stefana Batorego.

Koniec „Nowej Reformy“

KRAKÓW, (PAT.) 8.VII. Jak się dowiaduje krakowski „Naprzód“ przed 15-tym b.m. „Nowa Reforma“, pismo wychodzące w Krakowie od 47 lat przestanie wychodzić.

„Nowa Reforma“ za czasów zaborczych odegrała poważ-

ną rolę w życiu zaboru austriackiego, skupiając wokół siebie demokrację polską. Na czele pisma stało w swoim czasie całe szeregi wybitnych dziennikarzy i literatów, m. inn. Asnyk, a ostatnio Michał Konopiński.

Wypadek lotniczy na linii Kraków--Lwów

KRAKÓW, (PAT.) 8.VII. Dnia 6 b. m. o godzinie 10 rano na polach w Czyszowie pod Ternowem wylądował samolot pasażerski typu Junkers, należący do Polskiej Linii Lotniczej Aerolotu. Wylądowanie nastąpiło na skutek defektu motoru. Pilot Feliks Pek zauważywszy defekt,

lagodnie wylądował na pastwisku pod Czyszowem.

Aeroplan wylądował bez żadnego Szwańku, jechali nim ze Lwowa pilot, jego pomocnik i jeden pasażer, który po lądowaniu udał się do Krakowa po ciagiem osobym.

Stawny pianista węgierski profesorem we Lwowie

LWÓW, (PAT.) 8.VII. Znany pianista Egor Petri obejmuje w nadchodzącym roku szkolnym

kurs koncertowy w jednej z prywatnej szkół muzycznych.

Możliwość wojny domowej w Grecji

WIEDEŃ, (PAT) 8.VII. Dzienniki donoszą z Aten, iż przybyło tam wczoraj 15 posłów z partji Metakassa, oraz 21 członków grupy Tralidavisa, którzy zgłosili się do Prezydenta Cond'ertjosa z prośbą o zaniechanie zamiaru rozwiązania Izby parlamentarnej, oświadczając, iż fakt rozwiązania obecnie Izby naruszałby konstytucję.

Posel rojalistyczny Krynokukis oświadczył przydyktowemu, że powołanie Venizelosa do życia politycznego wtrąciłoby Grecję w nową Wojnę domową.

Pangalos na wolności

WIEDEŃ (PAT) 8.VII. Prasa tutejsza donosi z Aten, iż Rada Ministrów postanowiła wypuścić na wolność byłego premiera i ministra wojny Pangalosa.

Rojaliści czy republikanie

WIEDEŃ, (PAT.) United Press informuje, iż w ateńskich kołach politycznych daje się zauważyć niechęć do planowanej przez Venizelosa zmiany systemu wyborczego, w szczególności bardzo gwałtownie przeciwko tym projektom występują rojalści.

Venizelos w rozmowie z dziennikarzami oświadczył, że jego polityka zagraniczna opierać się będzie na polityce gabinetu Zanoliusa, i zaznaczył przytem, że gdyby rojalści zdobyli większość w parlamencie odstąpił im władzę.

Grenjalny udział artystów polskich w wystawie paryskiej

PARYŻ (PAT.) 8.VII. Otwartej dzisiaj tegorocznej wystawie obrazów i rzeźby wystawia swe prace około 40 artystów polskich. Olga Poznańska wystawia 4 portrety, Paszkiewicz martwą naturę, Zamojski 2 rzeźby, pozatem wystawiają: Aiexsandrowicz, Kramstyż, Rafałowski, Kuna i inni.

Walka o mistrzostwo Ligi Piłkarskiej

WARSZAWA (PAT) 8.VII. Dzielniejsze zawody w piłce nożnej o mistrzostwo Ligi daly następujące wyniki: Warta—Legia 1:0 Czarni—Polonia 3:0, ŁKS—Wisła 4:2, Cracovia — TFC 1:1, MS—Śląsk 7:0.

Kraków—Lwów

LWÓW (PAT) 8.VII. Tradycyjne zawody dwóch miast w piłce nożnej przyniosły zwycięstwo drużynie krakowskiej w stosunku 4:3 mimo to, iż w drużynie tej brak było graczy Cracowii i Wisły. Lwów reprezentowały Pogon i Hasmonaea.

Czytajcie „Życie Nowogródzkie“

Ustawa o amnestji, a przestępstwa należące do właściwości władz administracyjnych

W ubiegłej sesji Sejmu i Senatu uchwalona została w brzmieniu przedłożenia rządowego ustawa o amnestji z powodu dziesięciolecia odzyskania niepodległości przez Państwo Polskie. Ustawa amnestyjna objęte zostały przestępstwa, należące do właściwości sądów karnych, powszechnych i wojskowych oraz do właściwości władz administracyjnych.

Ze względu na to, że szerokie masy ludności specjalnie są zainteresowane tą częścią ustawy, która dotyczy przestępstw, należących do kompetencji władz administracyjnych (t. j. Starostw, władz skarbowych, szkolnych, inspektorów pracy) podajemy tu przegląd odnoszących postanowień ustawy amnestyjnej.

Według art. 7 ustawy puszcza się w niepamięć i przebieca popelnione przed dniem 3 maja 1928 roku wszelkie wykroczenia administracyjne łącznie z porządkowymi bez względu na rodzaj i wymiar kary, z przestępstw skarbowych, jednak tylko te które dotyczą niedozwolonej uprawy tytoniu i tych wypadkach, o ile przestrzeń gruntu uprawiana bez pozwolenia nie przekracza obszaru dwudziestu metrów kwadratowych.

Postępowanie karne w tych sprawach nie będzie wdrażane, a postępowanie już wszczęte będzie umorzone, o ile jednak chodzi o przedmioty przestępstwa, ulegające na podstawie właściwych ustaw konfiskacie (jak n. p. nielegalnie posiadana broń i amunicja, nielegalnie wyprodukowane liście tytoniowe i t. p.) ustawa o amnestji nie wyklucza orzeczenia o zajęciu względnie konfiskacie tych przedmiotów.

dalej w myśl art. 8 ustawy, jeśli chodzi o karę za przestępstwa popelnione przed dniem 3 maja 1928 r. które już zostały orzeczone, a niewykonane w całości lub częściowo, to zostają darowane wszelkie kary administracyjne łącznie z porządkowymi bez względu na ich rodzaj i wymiar, z tem, że jeśli chodzi o kary pieniężne za przestępstwa skarbowe ulegają darowaniu tylko kary pieniężne za nielegalne uprawianie tytoniu w następującym zakresie: 1) w całości, jeżeli

uprawiana, bez upoważnienia przestrzeni gruntu nie przekracza dwudziestu metrów kwadratowych, 2) w trzech czwartych zaś częściach jeżeli przestrzeń taka przekracza dwadzieścia metrów kwadratowych. Jeżeli jednak w wypadku, gdy chodzi o uprawianie tytoniu na przestrzeni większej od dwudziestu metrów kwadratowych, orzeczenie skazujące w pierwszej instancji będzie wydane po dniu wejścia w życie ustawy o amnestji, wówczas orzeczenia karta pieniężna darowuje się w dziesiętnastu dwudziestych częściach całkowitego wymiaru.

Inne przestępstwa skarbowe nie zostały objęte ustawą o amnestji. Na zasadzie art. 15 ustawy umorzenie toczącego się postępowania będzie w mocy samego prawa uchylone, jeśli osoba przeciw której toczyło się postępowanie oświadczy w ciągu dziesięćdziesięciu dni po otrzymaniu zawiadomienia o zastosowaniu względem niej amnestji, że domaga się przeprowadzenia tego postępowania.

Przepis ten ma na celu umożliwienie osobie, która uważa się za oskarżoną niesłusznie obrony, w celu uzyskania rehabilitacji. Jeżeli poszczególne osoby skazane prawomocnym orzeczeniem władz administracyjnych, już uprzednio, przed wejściem w życie ustawy amnestyjnej, korzystały z aktu łaski w rozmiarze mniejszym, niż zakreślony przez ustawę, wówczas uprawnione są również do korzystania z dobrodziejstw ustawy o amnestji.

Amnestję stosować będzie ta władza, przed którą toczy się postępowanie, względnie ta do której należy wykonanie orzeczenia, o ile jej nie zastosowania już przy wydaniu orzeczenia.

Jak widać z powyższego przeglądu amnestja obejmuje wszelkie przestępstwa należące do właściwości władz administracyjnych, (t. j. orzeczenia inspektorów szkolnych o karach za nieposylenie dzieci do szkoły, orzeczenia karne inspektorów pracy, orzeczenia karne starostów za wykroczenia sanitarne, drogowe, dotyczące posiadania broni, polowania, nielegalnych zebrzań,

spóźnionej rejestracji wojskowej, braku ceników, nielegalnej praktyki lekarskiej, niezarejestrowania przedsiębiorstwa przemysłowych w zakładzie ubezpieczeń, wiązania psów i t. d.) w wypadku zaś przestępstw skarbowych obejmuje nielegalną uprawę tytoniu.

Podwójna gra Niemiec

BERLIN. (PAT) 8.VII. Związek wierznych ojczyźnie niemieckiej wschodnich i zachodnich prusaków zakończył w sobotę dwudniowe obrady uchwalenie rezolucji, które w ostrej formie występują przeciwko Traktatowi Wersalskiemu, a w szczególności przeciwko punktom dotyczącym obecnych granic wschodnich, oraz ustalającym wyłączną odpowiedzialność Niemiec za wywołanie wojny światowej.

Prezydium Zjazdu wysłało depeszę holdowniczą do ministra Stressemana, w której wyraża podziękowanie za to, iż minister Stresseman w formie niedwuznacznej wystąpił przeciwko Lokarnu wschodniemu, a tem samem zaprotestował przeciwko niemu nadającej się do utrzymania granicy wschodniej. W końcu depesza wyraża przekonania, iż polityka ministra Stressemana w przyszłości nigdy nie ulegnie zmianie.

W odpowiedzi na depeszę ten minister Stresseman wysłał telegram na ręce prezydium Zjazdu, dziękując za wyraz uznania. W depeszy tej min. Stresseman zaznaczył, iż wywody kanclerza Mullera wygłoszone w czasie ostatniego expose pokrywają się w zupełności z jego dotychczasową polityką i z ogólnym kierunkiem obecnego rządu Rzeszy Niemieckiej.

Z Państwowego Banku Rolnego
Kapitały, wprowadzone przez Państwowy Bank Rolny wśród średniego i drobnego rolnictwa, rosła w szybkim tempie, powodując powolną i sprawiedliwą jeszcze potrzeb, tem niemniej wyraźną, stałą i naprawę stosunków kredytowych na wsi. W okresie od 1-go maja do 13 czerwca b. r. stan pożyczek krótkoterminowych, udzielonych przez Bank wzrósł o 20,4 milionów złotych do 187,1 milionów, pożyczek długoterminowych w listach zastawnych o 9,3 do 76,7 milionów, zaś pożyczek z funduszy budżetowych państwa o 1,3 do 25 milionów zł.

Na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 20 czerwca b. r., Rada Nadzorcza Banku uchwaliła szereg dalszych kredytów na zaopatrzenie rolników w nawozy sztuczne, na przetwórstwo mięsne i nasienie, oraz na cele oświatowe — w łącznej kwocie 6,5 miliona złotych. Prócz tego Rada Nadzorcza zaakceptowała przedstawiony przez Dyрекcję projekt zorganizowania sieci placówek informacyjno-doradczych i pośredniczych, które będą miały na celu pouczać petentów i zalecać im sposoby zrealizowania ich potrzeb. Realizacja tego projektu, już przygotowana, nastąpi w najbliższym czasie i przyczyni się niewątpliwie w dużym stopniu do ustąpienia kredytu, przedewszystkiem długoterminowego, jaknajszerszym kołom rolników.

Obok silnej ekspansji kredytowej należy również zanotować znaczne ożywienie działalności agrarnej Państwowego Banku Rolnego, o którym świadczą uchwały Rady Nadzorczej, upowładniające Dyрекcję do kupna kilku majątków o obszarze ca. 2.000 ha na parcelacji.

Wiedeń na gruzach osady rzymskiej
WIEDEŃ (PAT.) 8-VII. Według doniesień prasy, robotnicy prowadzący roboty ziemne w samym centrum Wiednia natrafili na kości ludzkie. Znalezione

Otwarcie kursu rolniczego dla nauczycieli
Wczoraj odbyło się w Kuszelowie uroczyste otwarcie kursu rolniczego dla nauczycieli szkół powszechnych. Kurs otworzył imieniem administracji szkolnej inspektor szkolny p. Stiasny, poczem przemówił starosta p. Gryniewicz.

Następnie ref. oświaty pozaszkolnej Kuratorium Wileńskie wygłosił wykład inauguracyjny, opracowany bardzo starannie. Zaznaczyć należy, że organi-

Piłka nożna w Nowogródku
Nowogródzkie kluby piłki nożnej Makkabi i A. K. S. wykazują dość dużą ruchliwość, dzięki temu mieliśmy już w Nowogródku trzecią drużynę z prowincji. Tym razem gościła drużyna Sokola z Baranowicz.

Drużyna ta, składająca się ze stosunkowo młodych graczy, lecz dość wyrobionych zwyciężyła w pierwszym dniu Makkabi w stosunku 1:0, a drugiego dnia A. K. S. w stosunku 2:1, przyczem decydującą bramką padła z karnego.

Pierwszego dnia zwycięstwo było niepełnie zasłużone, gdyż Makkabi miała przewagę w drugiej połowie gdy Sokół — grający od odpoczynku w 10-ciu — stracił jeszcze jednego „podkutego” gracza. Od przegranej uratował drużynę Sokół bramkarz, grający dobrze, a przytem niezwykle ofiarne.

Pierwszego dnia sędziował p. Cis-Bankiewicz, drugiego dnia jedyn z graczy Sokola za zgodą obu drużyn.

Wycieczka oświatowo-rolnicza na zachód Polski
(Wrażenia z podróży)
Ciąg dalszy

IV
Z Sierzchowa do Bądkowa droga wypadła wspaniale. Przez cały czas wesoło nastroszeni wycieczkowiec śpiewali na różne głosy i z przyjemnością oglądali wspaniałe lany zbóż, na ten raz już mniejszej własności. U nas, na Kresach, pokutuje przekonanie, że tylko w większej własności może być wysoka kultura rolnicza, tam zaś na Kujawach jest bodaj że całkiem inaczej. Nie można zarzucić większej własności jakiegokolwiek zaniechania w uprawie roli, o nie — tylko mniejsza własność godnie nasładowe swego starszego brata ziemianina i w niczem mu nie ustępuje, a nawet w polu, przy bliższym przyjrzeniu się, zachodzi pewna, acz nieznaczna różnica. Znaczenie staranniejsza uprawa, pieczołowitość o rozwój roślin, wszystkie chwasty wyrwane i złożone na miedzach, obdłanieli, dokonane siewa, a nie najetymi silami staranniejsze. Ma-

suta kolacja, składająca się z kurcząt, wędlin, bułek, ciastek kawy i herbaty. Długo w noc ciągnęły się rozmowy o gospodarstwie, o życiu, o stosunkach i t. p.

Najwięcej zaimponowała wycieczkowicom nadzwyczajna czystość domów, bogactwo urządzeń domowych i w ogóle życia, no i luksus w postaci pieczywa, na której się śpi a druga się przykrywa.

Nazajutrz 23.VI zbiórka była wyznaczona na godz. 6 w obęjsku p. Grzanko. we wsi Słupy Wielkie. Każdy z gospodarzy i którego nocowali wycieczkowiec, osobiście odwiózł gości na punkt zborny. Przejazdem kierownika o godz. 6.30, cała wycieczka gęsto przepelazana kobietami, ładnymi kujawiankami i szerokiemi w barach z półmetrowymi cygarami w ustach gospodarzami udala się o 1 km. drogi na zwiedzenie gospodarstwa p. Sachary we wsi Kujawka.

Gospodarstwo 16 ha, koni 3, zrebak, krów dojnych 8, cieląt 5, świń-łoch 2, warchłostów bekownych 5, mostnowo różnego drobiu, budynki murowane, dostannie, czyste. Maszyn rolnicze w komplecie: żniwiarka, grabie konne, młockarnia, ciężki Sack na 3 konie, kilka in-

Marinkowicz jedzie do Londynu

BIALOGRÓD (PAT) 8. VII. Agencja Havasa upoważniona jest do zaprzeczenia informacji podanej przez zagrzebskie pismo „Politika”, jakoby minister Spraw Zagranicznych Marinkowicz miał niezwłocznie po przesileniu udać się do Londynu celem kontynuowania rokowań o pożyczkę.

Z Państwowego Banku Rolnego
Kapitały, wprowadzone przez Państwowy Bank Rolny wśród średniego i drobnego rolnictwa, rosła w szybkim tempie, powodując powolną i sprawiedliwą jeszcze potrzeb, tem niemniej wyraźną, stałą i naprawę stosunków kredytowych na wsi. W okresie od 1-go maja do 13 czerwca b. r. stan pożyczek krótkoterminowych, udzielonych przez Bank wzrósł o 20,4 milionów złotych do 187,1 milionów, pożyczek długoterminowych w listach zastawnych o 9,3 do 76,7 milionów, zaś pożyczek z funduszy budżetowych państwa o 1,3 do 25 milionów zł.

Na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 20 czerwca b. r., Rada Nadzorcza Banku uchwaliła szereg dalszych kredytów na zaopatrzenie rolników w nawozy sztuczne, na przetwórstwo mięsne i nasienie, oraz na cele oświatowe — w łącznej kwocie 6,5 miliona złotych. Prócz tego Rada Nadzorcza zaakceptowała przedstawiony przez Dyрекcję projekt zorganizowania sieci placówek informacyjno-doradczych i pośredniczych, które będą miały na celu pouczać petentów i zalecać im sposoby zrealizowania ich potrzeb. Realizacja tego projektu, już przygotowana, nastąpi w najbliższym czasie i przyczyni się niewątpliwie w dużym stopniu do ustąpienia kredytu, przedewszystkiem długoterminowego, jaknajszerszym kołom rolników.

Obok silnej ekspansji kredytowej należy również zanotować znaczne ożywienie działalności agrarnej Państwowego Banku Rolnego, o którym świadczą uchwały Rady Nadzorczej, upowładniające Dyрекcję do kupna kilku majątków o obszarze ca. 2.000 ha na parcelacji.

Wycieczka oświatowo-rolnicza na zachód Polski
(Wrażenia z podróży)
Ciąg dalszy

IV
Z Sierzchowa do Bądkowa droga wypadła wspaniale. Przez cały czas wesoło nastroszeni wycieczkowiec śpiewali na różne głosy i z przyjemnością oglądali wspaniałe lany zbóż, na ten raz już mniejszej własności. U nas, na Kresach, pokutuje przekonanie, że tylko w większej własności może być wysoka kultura rolnicza, tam zaś na Kujawach jest bodaj że całkiem inaczej. Nie można zarzucić większej własności jakiegokolwiek zaniechania w uprawie roli, o nie — tylko mniejsza własność godnie nasładowe swego starszego brata ziemianina i w niczem mu nie ustępuje, a nawet w polu, przy bliższym przyjrzeniu się, zachodzi pewna, acz nieznaczna różnica. Znaczenie staranniejsza uprawa, pieczołowitość o rozwój roślin, wszystkie chwasty wyrwane i złożone na miedzach, obdłanieli, dokonane siewa, a nie najetymi silami staranniejsze. Ma-

Wycieczka oświatowo-rolnicza na zachód Polski (Wrażenia z podróży) Ciąg dalszy

IV
Z Sierzchowa do Bądkowa droga wypadła wspaniale. Przez cały czas wesoło nastroszeni wycieczkowiec śpiewali na różne głosy i z przyjemnością oglądali wspaniałe lany zbóż, na ten raz już mniejszej własności. U nas, na Kresach, pokutuje przekonanie, że tylko w większej własności może być wysoka kultura rolnicza, tam zaś na Kujawach jest bodaj że całkiem inaczej. Nie można zarzucić większej własności jakiegokolwiek zaniechania w uprawie roli, o nie — tylko mniejsza własność godnie nasładowe swego starszego brata ziemianina i w niczem mu nie ustępuje, a nawet w polu, przy bliższym przyjrzeniu się, zachodzi pewna, acz nieznaczna różnica. Znaczenie staranniejsza uprawa, pieczołowitość o rozwój roślin, wszystkie chwasty wyrwane i złożone na miedzach, obdłanieli, dokonane siewa, a nie najetymi silami staranniejsze. Ma-

Wycieczka oświatowo-rolnicza na zachód Polski (Wrażenia z podróży) Ciąg dalszy

IV
Z Sierzchowa do Bądkowa droga wypadła wspaniale. Przez cały czas wesoło nastroszeni wycieczkowiec śpiewali na różne głosy i z przyjemnością oglądali wspaniałe lany zbóż, na ten raz już mniejszej własności. U nas, na Kresach, pokutuje przekonanie, że tylko w większej własności może być wysoka kultura rolnicza, tam zaś na Kujawach jest bodaj że całkiem inaczej. Nie można zarzucić większej własności jakiegokolwiek zaniechania w uprawie roli, o nie — tylko mniejsza własność godnie nasładowe swego starszego brata ziemianina i w niczem mu nie ustępuje, a nawet w polu, przy bliższym przyjrzeniu się, zachodzi pewna, acz nieznaczna różnica. Znaczenie staranniejsza uprawa, pieczołowitość o rozwój roślin, wszystkie chwasty wyrwane i złożone na miedzach, obdłanieli, dokonane siewa, a nie najetymi silami staranniejsze. Ma-

Wycieczka oświatowo-rolnicza na zachód Polski (Wrażenia z podróży) Ciąg dalszy

IV
Z Sierzchowa do Bądkowa droga wypadła wspaniale. Przez cały czas wesoło nastroszeni wycieczkowiec śpiewali na różne głosy i z przyjemnością oglądali wspaniałe lany zbóż, na ten raz już mniejszej własności. U nas, na Kresach, pokutuje przekonanie, że tylko w większej własności może być wysoka kultura rolnicza, tam zaś na Kujawach jest bodaj że całkiem inaczej. Nie można zarzucić większej własności jakiegokolwiek zaniechania w uprawie roli, o nie — tylko mniejsza własność godnie nasładowe swego starszego brata ziemianina i w niczem mu nie ustępuje, a nawet w polu, przy bliższym przyjrzeniu się, zachodzi pewna, acz nieznaczna różnica. Znaczenie staranniejsza uprawa, pieczołowitość o rozwój roślin, wszystkie chwasty wyrwane i złożone na miedzach, obdłanieli, dokonane siewa, a nie najetymi silami staranniejsze. Ma-

Wycieczka oświatowo-rolnicza na zachód Polski (Wrażenia z podróży) Ciąg dalszy

IV
Z Sierzchowa do Bądkowa droga wypadła wspaniale. Przez cały czas wesoło nastroszeni wycieczkowiec śpiewali na różne głosy i z przyjemnością oglądali wspaniałe lany zbóż, na ten raz już mniejszej własności. U nas, na Kresach, pokutuje przekonanie, że tylko w większej własności może być wysoka kultura rolnicza, tam zaś na Kujawach jest bodaj że całkiem inaczej. Nie można zarzucić większej własności jakiegokolwiek zaniechania w uprawie roli, o nie — tylko mniejsza własność godnie nasładowe swego starszego brata ziemianina i w niczem mu nie ustępuje, a nawet w polu, przy bliższym przyjrzeniu się, zachodzi pewna, acz nieznaczna różnica. Znaczenie staranniejsza uprawa, pieczołowitość o rozwój roślin, wszystkie chwasty wyrwane i złożone na miedzach, obdłanieli, dokonane siewa, a nie najetymi silami staranniejsze. Ma-

Wycieczka oświatowo-rolnicza na zachód Polski (Wrażenia z podróży) Ciąg dalszy

IV
Z Sierzchowa do Bądkowa droga wypadła wspaniale. Przez cały czas wesoło nastroszeni wycieczkowiec śpiewali na różne głosy i z przyjemnością oglądali wspaniałe lany zbóż, na ten raz już mniejszej własności. U nas, na Kresach, pokutuje przekonanie, że tylko w większej własności może być wysoka kultura rolnicza, tam zaś na Kujawach jest bodaj że całkiem inaczej. Nie można zarzucić większej własności jakiegokolwiek zaniechania w uprawie roli, o nie — tylko mniejsza własność godnie nasładowe swego starszego brata ziemianina i w niczem mu nie ustępuje, a nawet w polu, przy bliższym przyjrzeniu się, zachodzi pewna, acz nieznaczna różnica. Znaczenie staranniejsza uprawa, pieczołowitość o rozwój roślin, wszystkie chwasty wyrwane i złożone na miedzach, obdłanieli, dokonane siewa, a nie najetymi silami staranniejsze. Ma-

Wycieczka oświatowo-rolnicza na zachód Polski (Wrażenia z podróży) Ciąg dalszy

IV
Z Sierzchowa do Bądkowa droga wypadła wspaniale. Przez cały czas wesoło nastroszeni wycieczkowiec śpiewali na różne głosy i z przyjemnością oglądali wspaniałe lany zbóż, na ten raz już mniejszej własności. U nas, na Kresach, pokutuje przekonanie, że tylko w większej własności może być wysoka kultura rolnicza, tam zaś na Kujawach jest bodaj że całkiem inaczej. Nie można zarzucić większej własności jakiegokolwiek zaniechania w uprawie roli, o nie — tylko mniejsza własność godnie nasładowe swego starszego brata ziemianina i w niczem mu nie ustępuje, a nawet w polu, przy bliższym przyjrzeniu się, zachodzi pewna, acz nieznaczna różnica. Znaczenie staranniejsza uprawa, pieczołowitość o rozwój roślin, wszystkie chwasty wyrwane i złożone na miedzach, obdłanieli, dokonane siewa, a nie najetymi silami staranniejsze. Ma-

Wycieczka oświatowo-rolnicza na zachód Polski (Wrażenia z podróży) Ciąg dalszy

IV
Z Sierzchowa do Bądkowa droga wypadła wspaniale. Przez cały czas wesoło nastroszeni wycieczkowiec śpiewali na różne głosy i z przyjemnością oglądali wspaniałe lany zbóż, na ten raz już mniejszej własności. U nas, na Kresach, pokutuje przekonanie, że tylko w większej własności może być wysoka kultura rolnicza, tam zaś na Kujawach jest bodaj że całkiem inaczej. Nie można zarzucić większej własności jakiegokolwiek zaniechania w uprawie roli, o nie — tylko mniejsza własność godnie nasładowe swego starszego brata ziemianina i w niczem mu nie ustępuje, a nawet w polu, przy bliższym przyjrzeniu się, zachodzi pewna, acz nieznaczna różnica. Znaczenie staranniejsza uprawa, pieczołowitość o rozwój roślin, wszystkie chwasty wyrwane i złożone na miedzach, obdłanieli, dokonane siewa, a nie najetymi silami staranniejsze. Ma-

Wycieczka oświatowo-rolnicza na zachód Polski (Wrażenia z podróży) Ciąg dalszy

IV
Z Sierzchowa do Bądkowa droga wypadła wspaniale. Przez cały czas wesoło nastroszeni wycieczkowiec śpiewali na różne głosy i z przyjemnością oglądali wspaniałe lany zbóż, na ten raz już mniejszej własności. U nas, na Kresach, pokutuje przekonanie, że tylko w większej własności może być wysoka kultura rolnicza, tam zaś na Kujawach jest bodaj że całkiem inaczej. Nie można zarzucić większej własności jakiegokolwiek zaniechania w uprawie roli, o nie — tylko mniejsza własność godnie nasładowe swego starszego brata ziemianina i w niczem mu nie ustępuje, a nawet w polu, przy bliższym przyjrzeniu się, zachodzi pewna, acz nieznaczna różnica. Znaczenie staranniejsza uprawa, pieczołowitość o rozwój roślin, wszystkie chwasty wyrwane i złożone na miedzach, obdłanieli, dokonane siewa, a nie najetymi silami staranniejsze. Ma-

Co słychać nowego?

9
Poniedziałek
Wschód słońca 2,54
Zachód 7,53
Długość dnia 17 godzin 00 min.

Kino „Pogoń“
Dziś:
„JAK ROBIĆ KARJERĘ“

Wyjazd p. Wojewody
Wczoraj wieczorem p. Wojewoda Beczkowicz wyjechał do Warszawy, gdzie weźmie udział w pogrzebie Wojewody Młodzianowskiego.

Obligacje 4 proc. premjowej pożyczki inwestycyjnej są wyjątkowo dobrą lokatą oszczędności
Wśród zapisów na obligacje 4 proc. premjowej pożyczki inwestycyjnej przeważają ilościowo zgłoszenia na mniejsze kwoty, a m. p. na kilka lub kilkanaście sztuk obligacji, opiewających na 100 złotych w zlocie każda. Dowodzi to zaufania szerokiego sfer społeczeństwa, które w dobre zrozumianym interesie osobistym, lokuje w tym papierce swe oszczędności. Obligacje pożyczki inwestycyjnej nadejść wyjątkowo do tego celu, gdyż opiewają na złote w zlocie, a więc gwarantują w pełni wartość kapitału, przynoszą 4 proc. odsetek, umożliwiają wygranę wysokiej premji, a dzięki stosunkowo niewielkiej wartości nominalnej obligacji, są dostępne dla każdego. Zachęta do lokowania oszczędności w tym papierce jest również, podobni jak przy popularnej już dolarowce, spodziewana zwykła kursowa, to jest po dniu 15 lipca b. r.

Zapisujcie się na członków Koła Przyjaciół Akademika

ko widziane, słyszane i uczynione dla nas.

Na dobitkę przez p. Grzanka zaprosił wszystkich na śniadanie. Oczywiście, że to i czas był ku temu, ruszyliśmy do obsejnego domu p. prezesa. Spotkały nas tam hoże gospodie i zaprosiły do suto zastawionego stołu, ubranego zielenią i kwieciami.

Przystole już prym t. zymaly kobiety, mężczyźni byli trochę zdetonowani nadzwyczajną sprawnością, organizacją i wprost z wielkimi rezultatami umiejętnie pracy swoich braci rolników. Nie jeden z zalem wspomnił swoją ubogą chałupę i ubogie pola, kobiety zaś rozgadaly się o tem i owem, mowily zupełnie szczerze i o naszej biedzie i upodleniu, i tych niezwykłych i niespodziewanych dowodach serdecznego przyjęcia i współczucia dla biednych kresowych braci i kolegow po plugu. Podochocone radością, żywą a szczerą atmosferą wzajemnego zrozumienia kobiety gadały i dalej, lecz kierownik, licząc się z czasem zarządził odjazd, uprzednio podziękowawszy pp. Grzanko, i inn. gospodarzom. Osobne, pisemne podziękowanie na blankiecie N. W. T. R., w stosowane byłoby do Kółka Rolniczego za zorganizowanie noclegów i przyjęcia i za pouczające

miłe wrażenia, doznane w czasie pobytu na terenie Kółka Rolniczego. W niespełna 5 minut cała wycieczka odjechała do st. Ujosa kolejki dojazdowej do Nieszawy. Na stacji zegnali nas gospodarze i gospodynie, życząc szczęśliwej podróży i zapowiadając swój przyjazd na Kresy. Z zalem odjeżdżaliśmy z Bądkowa w dalszą podróż. Tyle serdeczności nam okazano, tyle staropolskiej gościnności, tyle zrozumienia, współczucia i pociechy, nam nieznanym z dalekich Kresów, że nie jeden z wycieczkowiczów poczuł w sercu niezwykle ciepło i radość, wynikającą ze świadomości własnej wartości, godności osobistej i wiary w lepsze jutro i we własne sily. Szczęść Wam Boże, Kochani gospodarze, niech Wasz piękny dobytek i bogactwo się pleni i mnoży jak piasek w morzu, nie zadržcieśmy Wam, tylko podziwiamy i szanujemy Wasz szlachetny wysiłek dla wspólnej dobra.

O godz. 12.10 odjechaliśmy przez Nieszawę, Toruń, Inowrocław do Kuszewicy, w której staliśmy o godz. 18.20.

D. c. n.

Do nabycia w Spółdzielni Rolniczo-Handlowej „Rolnik“ w Lidzie

„KORIOLOT“ do krycia dachów
nie zawiera smoły, nie wymaga smolowania tak po ukończeniu pokrycia, a i konserwacji i naprawy przez długie lata. „KORIOLOT“ jest odpornym na ogień przetrzymuje. Nadaje się do krycia budynków wszelkiego rodzaju, także starogontowych, wygładzany i bardzo lekka.

Próbki i oferty wysyła na żądanie

EMIL KUŹNICKI
Spółka Akcyjna w OŚWIECIMIU
Fadryka Tektury Dachowej, Produktów Chemicznych i Asfaltu.
OŚWIECIM (Małopolska)

Specjalna papa asfaltowa

„KORIOLOT“ do krycia dachów

Próbki i oferty wysyła na żądanie

EMIL KUŹNICKI

Spółka Akcyjna w OŚWIECIMIU

Fadryka Tektury Dachowej, Produktów Chemicznych i Asfaltu.

OŚWIECIM (Małopolska)

LISTY Z KRAJU

Z m. Lubczy w/N. Zebrani na sesji tygodniowej sołtysi gminy lubczańskiej, zanieśli do protokołu zebrania jedynomyślną prośbę do Pana Starosty Nowogródzkiego o unieważnienie wyborów nowego wójta gminy i pozostawienie nadal p. J. Cichonia, wójta dotychczasowego.

Niezależnie od tego, z całego szeregu wiosek gminy lubczańskiej, wpływają do Pana Starosty zbiorowe podania ludności z tą samą prośbą.

Zarówno w pierwszym wypadku jak i drugim, podkreślono owocność dotychczasowej działalności p. Cichonia na stanowisku wójta, jak również jego takt w postępowaniu i ideowy stosunek do pracy.

Jest to objaw tem więcej znamienny, gdy się zważy, że p. Cichon jest człowiekiem zamieszonym i został wójtem z nominacji przed dwoma zaledwie miesiącami po ustąpieniu p. St. Kota. To też śmiało rzecz można, że b. trafnym było wyznaczenie p. Cichonia wójtem z urzędu, już nie mówiąc o tem, że częste wybory, oraz zmiany na tem stanowisku, jakie przedtem miały miejsce, wnosily zamęt, oraz paraliżowały planowość i ciągłość pracy U. Gminnego. I mimo zatem dającej się dostrzec wyczuwalnej niechęci, a nawet prowadzonej pracy destrukcyjnej, opartej na demagogji lub własnych przekonaniach niektórych jednostek — ludność nabiera jednakowoż przekonania do władz państwowych i wiary we wspólne dobro. Spodziewać się więc można, że żyćciejność ludności stanie się zadaniem, a głosy zaledwie kilku radnych, które zdecydowały o wyniku wyborów wójta — znajdują w władz należyty odzew.

Tem więcej charakterystycznym rysem tutejszych stosunków jest wspomniana uchwała sołtysów, bo powzięta została przez sprawnych funkcjonariuszów i godnych przedstawicieli ludności. Na miano to zasłużyli sobie niemal wszyscy sołtysi gminy. Znają oni dobrze swoje obowiązki i należycie je spełniają. Z wielu ich zasług wypadła wspomnieć o jednej, świadczącej o dużym wpływie na ludność. Rozpoczynając nowy rok

gospodarzy 1928 — nie pozostało w gminie lubczańskiej prawie żadnych zaległości podatkowych od gruntów, a jest to o ile nie jedynie, to w każdym razie bardzo rzadki objaw w całej Rzeczpospolitej.

O znaczeniu wspomnianej uchwały i jej ważności niema potrzeby dalej mówić.

Z inicjatywy Urzędu Gminy, odbyło się w dniu 6 b. m. organizacyjne zebranie spółdzielni spożywców w m. Lubczy. Na temże zebraniu wybrano radę nadzorczą, oraz zarząd spółdzielni, jak również przyjęto kilkadziesiąt deklaracji członkowskich. Spółdzielnia spożywców ma w Lubczy widoki dobrej przyszłości. Na terenie gminy istnieją dwa miasteczka: Lubcza i Delatycze, w których jest około trzech tysięcy osób. Skład osobowy wybranych władz spółdzielni jest poważny i dobre kierownictwo, teje jest zapewnione. Istniejące tu inne spółdzielnie, jak mleczarskie, lina, oraz organizacje rolnicze i społeczne poprą bezwątpienia nowopowstałą placówkę w imię wspólnych celów.

Dziwne praktyki z drogi w Mirze!
Otrzymałmy pismo następującej treści:

Stranowy Panie Redaktorze! Uprzejmie proszę o łaskawe umieszczenie w najbliższym Nr. Pańskiego poczytnego pisma co następuje!

Przez miasteczko Mir powstolpeckiego przechodzi wielka droga państwowa — Nowogródek — Stolpec. Odcinek traktu tego, jako obrosnięty odwiecznymi drzewami, służył jedynym miejscem wycieczek dla ludności miasteczka.

Właściciel majątku Mir pan Świątopołk-Mirski, od szeregu lat samowolnie wciela (stopniowo co rok), do swego parku część tej drogi państwowej, którą już zwał do niemożliwych rozmiarów.

Zarząd zaś Drog Państwowych, pomimo zwrócenia się doń, w tej sprawie Rady gminy Mirskiej, nie powziął żadnych kroków przeciwko tej samowoli pana Mirskiego, który widząc taki stan rzeczy, od spacerowiczów z miasteczka — nie mogących korzystać z wcielonych terenów traktu do posiadłości majątkowej, a odbywających wycieczki do lasu dworskiego, — zażądał już po dwa złote od osoby za miejsce.

Mieszkańcy miasteczka chcą jednak mieć nadzieję, iż władze państwowe zajmą się całą sprawą odcinka traktu stolpeckiego i nie pozwolą osobom prywatnym ani go zwać, ani przemieniać te drogi w inne miejsce ze szkoda miejscowej ludności.

A. Kuczyński
upoważniony gromady m. Mir.
7.VII-28 Mir.

„KORIOLOT“ do krycia dachów

Próbki i oferty wysyła na żądanie

ŻYCIE LIDZKIE

ADRES:
Suwalska 36 40 Tel. 93

Sukces Sejmiku w sprawie między obokrajowcem, a Skarbem Państwa

Od kilku lat już toczy się proces sądowy między Skarbem Państwa, a obokrajowcem jakimś p. Bertin-Deux, który drogą różnych posunięć natury prawnej uzyskał miano hipotecznego właściciela majątków Solec-Bielica, własności nominalnej (faktycznych właścicieli, względnie pretendentów na te majątki zjawilo się w ostatnim czasie aż kilku) zmarłego ks. Trubeckoja. Majątek ten, przejęty swego czasu, na własność Państwa w myśl ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o przejęciu majątków opuszczonych, dzierżawę Sejmik Lidzki, który utrzymuje tam warsztaty rzemieślnicze dla chłopców i schronisko dla stułikudziesięciu sierot. Gehenna,—jaka przechodzi Sejmik Lidzki i pośrednio schronisko przez cały cykl dokuczliwych drobnych spraw, jakie wytaczał p. Bertin-Deux, chcąc zapewne z tego cyklu zrobić ogólną opinię o słuszności swych dochodów w głównej zasadniczej sprawie o zwrot majątku, nie daje Sejmikowi możności należyście rozwinąć opiekunczą instytucję, oraz poprowadzić planową gospodarkę na odpowiednim poziomie. Sejmik Lidzki, nie może wprost odetchnąć, zjąc pod groźną ciągłych procesów sądowych, to o eksmisję, to o nieprawne użytkowanie budynków, to o wypasanie łąk i t. d.

— Coś się jednak u p. Bertin-Deux popsuło w planowo zorganizowanej akcji zdobycia przejętych na własność Państwa majątków.

W dniu 4 czerwca w Wileńskim Sądzie Okręgowym skargę apelacyjną Prokuratorji Generalnej i Sejmiku Lidzkiego o uchylene wyroku Sądu Pokoju w Lidzie, eksmitułującego schronisko. Przedstawiciel Prokuratorji Generalnej p. Zwierko w zastępstwie radcy Obiezierskiego i adwokat Baginski ze strony Sejmiku, argumentując świetnie niesłuszność sprawy Bertin-Deux, wyjaśnił Sądowi, że Skarb Państwa, wytoczył proces o unieważnienie hipoteki i tytułu własności p. Bertin-Deux, wobec czego, aż do czasu rozstrzygnięcia tego procesu, jako podstawowego proszą o umorzenie sprawy.

Sąd przychylając się do słusznych dowodów obrony Skarbu i Sejmiku, postanowił sprawę o eksmisję schroniska w Sielcu umorzyć.

Należy zaznaczyć, że Sejmik Lidzki oczekuje we wtorek 10 czerwca 4 nowe drobne sprawy. Spodziewać się również należy, że ten nowy słuszny zwrot w sprawie między obokrajowcem a Sejmikiem, będzie początkiem końca ciągłych procesów, absorbujących tylko czas i energję Sejmiku, które mogą być użyte w kierunku rozwoju tak potrzebnej powiatowej instytucji opiekunczej.

Należy zaznaczyć, że Sejmik Lidzki oczekuje we wtorek 10 czerwca 4 nowe drobne sprawy. Spodziewać się również należy, że ten nowy słuszny zwrot w sprawie między obokrajowcem a Sejmikiem, będzie początkiem końca ciągłych procesów, absorbujących tylko czas i energję Sejmiku, które mogą być użyte w kierunku rozwoju tak potrzebnej powiatowej instytucji opiekunczej.

Dalsze szczegóły klęski żywiołowej

Jak już donosiliśmy dnia 4-go lipca szalała w całej Polsce burza połączona z huraganem.

Klęska żywiołowa nie ominęła i naszego powiatu, wyrządzając olbrzymie szkody i powodując liczne nieszczęścia. Oto dalsze szczegóły huraganu:

W wsi Góliszki gm. Maekiskiej na szkodę Nisłucha Wincenckiego spalony się stodoła i chlew.

W wsi Dubieńcu gm. raduńskiej — dom mieszkalny z umebloowaniem, na szkodę Agaty Mikiel, oraz dom, kuznia i stajnia na szkodę Wody Kazimierza.

Na polu koło wsi Gólmantzki gm. maekiskiej został zabity przez piorun mieszkaniec tejże wsi Kieja Antoni.

Nad gm. bielicką przeszła burza, która zniszczyła lasy, szereg zabudowań w wielu wsiach powywraćca, w niektórych częściowo porzywane dachy, w sadach zniszczone zostały drzewa owocowe, straty sięgają kilkuset tysięcy złotych.

W gm. szczuczynskiej huragan wyrządził następujące szkody: we wsi Pilczki zostały zniszczone doszczętnie zabudowania 4 gospodarzy i 11 zabudowań uszodzonych przez zerwanie dachu, we wsi Mikolajkowszczyzna zostały uszkodzone budynki kilku gospodarzy; we wsi Jalożowce zabudowania 4 ch gospodarzy zostały doszczętnie zniszczone, zaś w całej wiosce zerwane prawie wszystkie dachy z zabudowań; w Szczuczynie w domu, którym mieści się posterunek, częściowo został zerwany dach, wskutek czego st. przod-

ownik Komendy Powiatowej w Wołożynie został poraniony.

Strat narazie ustalić nie dano.

Na terenie gm. załockiej burza wyrządziła następujące zniszczenia: w folwarku Sottaniskiej od uderzenia pioruna spaliło się 5 stodoł.

Na terenie gm. ostrzyńskiej: w folwarku Mosiewina została zniszczona zupełnie stodoła, w majątku Kulbacze również zniszczona stodoła i zabite 3 krowy w lesie przez padające drzewa.

Około 50 ha lasu uległo zniszczeniu; ogólne straty wynoszą około 200-tysięcy złotych; w majątku Lyczkowo, zniszczona stodoła i około 30 ha lasu, straty 50 tysięcy złotych; w majątku Niepracha uszkodzone zostały zasiewy wskutek gradu, straty około 8 tysięcy złotych.

Okoliczne lasy doznały uszkodzeń; we wsi Bielowiec zniszczony został dom mieszkalny; komunikacja telefoniczna i kolejowa pomiędzy Ostryną, a Szczuczynem, oraz Dziembrowem przerywana przez powywracone słupy, telefoniczne, oraz przydrożne drzewa; prócz tego w znacznej ilości dachy zostały porzywane prawie na terenie całej gminy. Wypadków z ludźmi nie było.

Na terenie gm. sobakiskiej od uderzenia pioruna w folwarku Szymkowszczyzna spaliła się stodoła, obory i stajnie na szkodę p.p. Sopotków; we wsi Dworzany spalił się dom ze spichrzem na szkodę Troczyńskiego Bolestawa. Podczas pożaru został kontuzjowany od pioruna w nogę znajdujący się w mieszkaniu Andrukowicz Józef.

Uwagi na czasie

5-go czerwca weszła w życie nowa ustawa budowlana, której artykuł 190 wzbrania wnoszenia budynków drewnianych. Komitet rozbudowy miasta — biorąc pod uwagę, że nowa ustawa zabrania zupełnie ruch budowlany na krańcach miasta, że pożądanym jest, aby ustawa ta wprowadzona była w życie stopniowo — podzielił miasto na rejony zabudowań murowanych i drewnianych, przydzielając krańce miasta do ostatniej kategorii. Rada Miejska, po zbadaniu poszczególnych rejonów i ulic, uchwaliła wnieść wniosek do p. Wojewody o zezwolenie na krańcach miasta i przylegających do nich ulicach na okres 5 lat budowy budynków drewnianych z dachem ogniotrwałym. Uchwala ta ma pewną rączę bytu.

Miasto rozwija w szybkim tempie. Powstają wciąż nowe przedsiębiorstwa, nowe warsztaty pracy, które potrzebują nowych sil roboczych. Na te ostatnie składa się element przeważnie wiejski, który z powodu naturalnego przyrostu nie może być zatrudniony na roli, a musi szukać zarobku w mieście. Ten element potrzebuje najpierw taniego mieszkania, które daje mu budowie drewniane. Budynek drewniany nie wymaga natychmiastowego wkładu większych sum.

Konstrukcja jego prosta, budowa łatwa i w ciągu kilku miesięcy gotów jest do użytkowania. Wykonanie jego, zrobienie podmurówki, otynkowanie i oszalowanie zewnątrz, może być uskutecznione w latach następnym w miarę możności. Natomiast budynek murowany od przystąpieniu już do fundamentu potrzebuje lokaty większych kapitałów, budowa ścian kosztowna; w najlepszych warunkach doprowadzony pod dach, pozostaje na całą zimę i może być oddany do użytku w roku następnym.

Prawdą jest, iż różnica między podbudowaniem drewnianego budynku przy ostatecznym jego

wykończeniu, a murowanym przy obecnych cenach na materiały nie przekracza 30% wartości budyńku, lecz jakąż kolosalną różnicą w czasie spłat i użytkowania, a zresztą w miejscach błotnistych, w które tak obficie Lida, koszty budowy murowanych nie wytrzymują wprost kalkulacji.

Na pomoc tutaj mogłaby przyjść inicjatywa rozwoju akcji budowlanej ze strony Samorządu. Budowa tanich mieszkań przez osoby prywatne, nie da pozytywnych rezultatów, gdyż nie opierają się. Koszt budowy jednego pokoju (w budynkach większych) wynosi około 6.000 złotych. Procent roczny stanowi 600 zł., a trzymać można za komorne 300 zł.

Prywatnym przedsiębiorcom opłaca się budować tylko mieszkania komfortowe i wtedy jest pewna kalkulacja. Budowanie zaś przez Samorządy większych domów mieszkalnych przy obecnych pożyczkach Banku Gospodarstwa Krajowego może się opłacać.

Samorządy, o ile budżety ich nie pozwolą, muszą się wstrzymać z budową takich mieszkań do momentu kiedy B. G. K. będzie w stanie udzielić kredytów z małym oprocentowaniem (4% — 5%). Miasta natomiast powinny starać się o uzyskanie kredytów na organizację i budowę najpierw różnych miejskich przedsiębiorstw, aby zapewnić sobie zbyt i rozwój gospodarstwa mieskiej, a po zrealizowaniu tego fundamentu swej egzystencji, przystąpić do budownictwa.

Nowa ustawa budowlana musi się wprowadzić w życie stopniowo i z wielką ostrożnością. Można zastosować pewne wymagania pod względem estetycznym przy zezwoleniu na budowę budynków drewnianych, jednakowoż przymus budowy tylko domów murowanych może wstrzymać ruch budowlany, co będzie szkodliwym dla rozwoju miasta i spowoduje głód mieszkaniowy.

Ukarane oszczerstwo

Dnia 3 lipca w tutejszym Sądzie Pokoju rozpatrywana była sprawa, która wzbudziła w szerokich kołach kolejarzy Dyrekcji Wileńskiej zrozumiałe zainteresowanie.

Stary dyspozytor ruchu Wileńskiej Dyrekcji P. K. P. p. Aleksander Dąbrowski wystąpił z oskarżeniem przeciwko: Januszewskiemu Ludwikowi. lat 67, Gonczarkowi Adamowi, lat 36 i Cieniuchowi Stanisławowi, lat 38 o zniesławienie go przed społeczeństwem, urzędami administracyjnymi i bezpośrednio władzą przełożoną, że p. Dąbrowski współprzełoną z bolszewikami w okresie inwazji w latach 1919-1920.

Oskarżeni, z Januszewskim Ludwikiem na czele, spowodowali wątpliwość u Wileńskiej Dyrekcji Kolejowej co do lojalności państwowej p. Dąbrowskiego, żądając jednocześnie poćmignięcia go do odpowiedzialności za pracę antypaństwową.

Nadzwyczaj dokładny dla Sądu Pokoju przewód sądowy z całą pewnością ustalił brak jakichkolwiek bądź podstaw do podejrzeń o niełojalność p. Aleksandra Dąbrowskiego. przeciw Polsce. Natomiast zbadanie 10 świadków dowodowych z wybitnym na tutejszym terenie

podkomisarzem Jaskorzyńskim, ustaliła, że cała praca oszczerca Ludwika Januszewskiego o parta była na chęci obalenia Dąbrowskiego przy nominacji jego na stanowisko przez Januszewskiego zajmowane.

Oskarżony Gonczarko, kierownik kooperatywy kolejowej nie lubił Dąbrowskiego, jako kontrolera, który wykrywał zapasy węgla skarbowego. Cieniuch Stanisław — jak sam mówi — „podwładny”, pomagał Januszewskiemu, gdyż ten ostatni prosił go, by wystarał się o pisemny dokument, że Aleksander Dąbrowski dyspozytor ruchu stacji Lida „był bolszewikiem komisarzem wydziału drogowego w Lidzie”. Januszewski Ludwik do sądu nie stawiał się. Z upoważnienia p. Dąbrowskiego oskarżenie popierał bardzo rzetelnie i poważnym przemówieniem aplikant adwokatki F. Wisłomni, oskarżając o przykłądne ukaranie Januszewskiego i spółki.

Sędzia p. Lowicz-Barański, wychodząc z założenia, że oskarżeni z Januszewskim, na czele próbowali zniesławiać Dąbrowskiego w interesie własnym skazał ich na najwyższy wymiar kary, a mianowicie: Januszewskiego Ludwika, urzędnika Dyrekcji Wileńskiej i Gonczarka

GIEŁDA pieniężna i towarowa

DEWIZY: N. Jork 8.88 1/2, Zurich 171.82, Londyn 43.46 1/2, Paryż 34.99, Praga 26.42, Wiedeń 125.60, Tenden. niejednolita Ruble złote—4.67 Dolary w prywatnym obrocie—8.88

Złoty polski na giełdach zagranicznych w dn. 7 b. m.

osiągnął za 100 złotych
Gdańsk 57.90 — 57.65, Berlin 46.80, 47.10 N. Jork 11.25, Zurich 58.15, Londyn 43.45, Praga 37.70, Wiedeń 79.45—79.73

Papierzy procentowe

5% premjowa — 85 1/2 — 86.25
6% dolarowa 86.50
10% — kolejowa 104 —
5% — konwersyjna — 67.
5% — kolejowa 61.9,
8% Bank Gosp. Kraj. 94,
8% — Rólny 94.
4 1/2% ziemskie 52 1/2 — 52.60
8% miejskie 75 — 74.90
5% miejskie 59 — 58 1/2
4 1/2% miejskie 58 — 57 1/2

Akcje

Bank Zachodni 34
Bank Dyskontowy 135 —
• Handlowy 117
• Polski 180 — 180 1/2
• Zw. Spół. Zarob. 82.00 — 82.25
Siła i Światło 155 —
Cukier 65
Węgiew 106 — 106 1/2 — 106
Nobel 32 1/2 —
Lilpop 37 —
Laz 6.75
Modrzewiec 45.
Haberbusch 254
Starechowice 56
Borkowski 16 — 15.60
Firley 67 —
Zawiercie 26.50 — 26.25 — 26.50
Wysoka 188 —
Ostrowiec 142 serja „b” 122 serja „a”
Cegielnia 41
Zelenewski —
Podsk 44
Spółtusz 39 1/2 — 40
Zgierz 40 — 41
Parowóz I em. 50 — II em. 45
Ciechanów 24 1/2
Spieß 160 — bez kuponu
Rudzki 51 — 55 1/2
Tendencja niejednolita.

Zabiono W niedzielę 1 lipca b. r. pozostawiono trebkę damską w Schronisku nad Świtezją w sali administracyjnej do odebrania u zarządcy schroniska. 179

Poszukuje posady ochmi-strzyni do większego majątku. Zgłoszenia Nowogródek, Słonimska 20, dla Paszkiewiczowej. 181-4

Do sprzedania króliki (niebieskie)
Oglądać: Zauf. Tatarski 28 (od g. 14—19) wł.

Adama urzędnika kolejowego z Olikenki na 6 miesięcy więzienia, Cieniucha Stanisława ze stacji Niemen na 3 miesiące więzienia.

Przykładowy wyrok ten wywarł wielkie wrażenie na licznie zebrany w sali sądowej świątek kolejowej i winien być przestrogą dla tych, którzy zatapiają swe osobiste spory przy pomocy tak rozwiłkowanej u nas taktyki kłamliwej, insynuacyj i oszczerstw.

Należy zaznaczyć że Anglia, kraj największy chyba swobod i kultury, karze najdotkliwiej oszczerców. Najmniejszy wymiar kary—2 lata więzienia i napiętnowanie publiczne obwieszczeniami.